

Šviesios Suomijos naktys, geros pirtys

Helsinki, Suomija — Suomijon patekau birželio 20 dieną, prieš pačią Šv. Jono naktį. Girdėjau, kad Suomijoje vasaros naktys labai trumpos, o žiemos naktys labai ilgos. Sako, kad yra kelios savaitės, kai žiemą beveik negali atsikirti dienos nuo nakties. O birželio mėnesį nakties beveik nėra. Jos nėra Helsinkyje o dar toliau į šiaurę sūtemos dar trumpesnės.

Atvažiuavau anksti, atlikau visą eilę reikalų, išsimiegojau, pavakarieniau, visą eilę laišku parašiau, o vakarą kaip nėra. Pasiziūriau į savo laikrodį, jau po dvylikos. Pasiziūriau į viešbučio laikrodį, 12:30, jau po vidurnakčio. Pasiziūriau pro langą, lauke žmonės susėdę suoluose laikraščius skaito. Pasiziūriau į rytus, negali žinoti, ar ten saulė nusileido, ar ji iš ten rengiasi vėl kelti raudoną savo galvą.

Suomijos naktys ne tik trumpos, bet ir šviesios. Tą naktį atsisedęs prie lango parašiau kelis laiškus savo draugams, ir aptvarkiau geroką dalį savo užrašų. Kelionėje buvau prisipirkęs laikraščių ir neturėjau laiko jų peržiūrėti. Suomijon atvažiuavęs visus perskaiciau, skelbimus ir nereikalingas dalis išmečiau, o kitus lapelius susidėjau į voką, kad galėčiau panaudoti šiems užrašams.

Esu mažai miegantis žmogus. Kelis valandų man užtenka. Suomijoje viasarą man būtų labai gerai gyventi. Per naktį galėčiau dirbti, niekaun neklindytamas. Galū dirbti ir Chicagoje, bet nepatogu, kai aplinkui visi knarkia. Nesmagu ir gatvėmis vaikščioti, kai gatvėse nei gyvos dūšios negali sutikti. Tuo tarpu Suomijoje šviesiomis naktimis žmonės juda. Matyt, kad vasaromis suomiai mažai miega, o kai užėmą ilgos naktys, tai iš savo miego visai nelenda.

Suomijon atvažiuavau pusėtinai nuvargęs. Bevaikščiodamas ir vis skubėdamas visą energiją išvaikščiojau. Be to, jaučiau, kad reikia ir odai leisti atsikvėpti. Norėjau gerai išsimaudyti. Esu girdėjęs apie Suomijos "saunas" — garų pirtis, bet niekad man neteko joje išpraskaituoti. Susinešęs savo daiktus į savo kambarį, nuėjau pas viešbučio šeimininką ir paprašiau, kad man nurodytų gerą sauną. Jis tuojau man davė adresą ir nurodė,

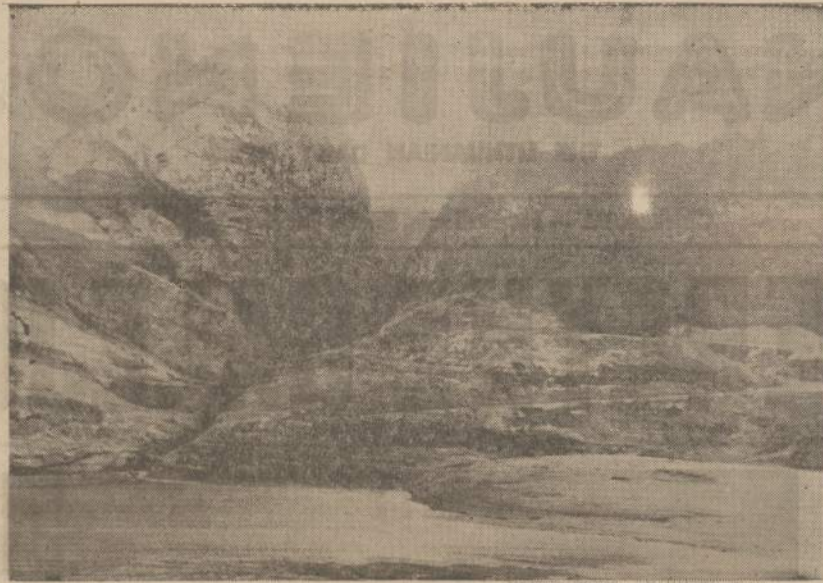
kaip ją pasiekti Pirtis buvo visai netoli viešbučio.

Pasirodo, kad suomių sauna yra geriausias gydytojas. Saunoje suomiai gydomi nuo slogų, ten jiems išvaro reumatizmą, sutaiso artritą, nuvalo odą, išspaudžia visokias šunvotis ir taip žmogų išperia, kad jokia liga negali prisikabinti. Jeigu ir turėtum kokią ligą, prilipusių prie odos, arba jei koki mokroba bandytų įsiveisti tavo plaučiuose, arba koks dieglys norėtų prisikabinti prie nugarkaulio, tai saunoje viską išvaiko. Jeigu keli mikrobai ir nenorėtų atlipti, tai pirtininkės juos lupte nulupa ir susvillina. Štai kaip mikrobus saunoje suomės atkrato.

Suomijos saunas tvarko moterys. Vyrų jose nesimato. Suomų medicinos fakulteto profesorai nustatė, kad mikrobai, diegliai ir reumatizmai labiau bijo moterų, negu vyrų. Tai nustatyta ne šiandien, bet dar tais laikais, kai suomiai buvo apgyvendinę visus Baltijos pakraščius ir Kauno miestui dėjo pirmuosius pamatnus. Vyrų eina į saunas slogos ir nuovargio nusikratyti, o moterys šį darbą labai gerai atlieka. Skūstis jomis negali. Man buvo suteiktas patarnavimas, ir aš, be nuosirdžios padėkoms, nieko toms saunų prižiūretojoms negaliu sakyti. Suomiai žino, ką daro, o suomes moka, kaip visa tai reikia atlikti. Štai kaip suomių sauna atrodo:

Įėjus į švartą priemene, prieini prie langelio ir užmoki už pirtį. Nespėjai nuo langelio atsitraukti, tave pasitinka jauna, švartai apsirėdžiusi moteris, paklausineja, ar esi kada buvęs saunoje — pirtyje, ir nusiveda į kitą kambarį. Viduje ji parenka ten laukiančią pirtinikę ir perduoda tave jos žinion. Ši nusiveda tave į žymiai šiltesnius kambarius, duoda rankšluostus, priveda prie mažo kambarėlio, atrakina duris, įleidžia į vidų ir liepia nusirengti.

Nusirengi ir kiek palauki. Neradęs jokių maudymosi kelnių, stovi ir lūkuriojį, kas bus toliau. Kai ta moteris ateina prie durų, instinktyviai pasiimi didelį rankšluostį ir įsivynioji į jį. Duris pradariusi, ji pasako, kad eisime į pirtį. Kai išbėgi įsisupes į rankšluostį, ji tave sustabdo ir pataria rankšluostį palikti tame mažame kambarelyje, kur lieka pakabinti tavo drabužiai ir apavas. Nespėjai sugrįžti ir palikti rankšluostį, ji jau linko atidariusi kitas duris. Ten tavęs laukia didelis baseinas, įvairiausio muilo ir prietaisų prakaituotam kūniui šiuuoti. Nejučiau plikam žingsniuoti tais koridoriais, bet jeigu jau tokia tvarka — tai negi priešiniesi?

Cia parodoma vieta, kur buvo Italijos miestelis Longarone. Prieš porą dienų miestelį sunaikino iš Vatont Ivenkinio išsiliejęs vanduo.

TRUMPAI

— Muzikas Boies Whitcomb atvyksta iš Clevelando akompanuoti solistes Aldonos Stempuzienės koncerte. Boies Whitcomb yra Clevelando Muzikos Mokyklos fakulteto mąrys. A. Stempuzienės koncertas įvyksta spalio 26 d. Jaunimo Centre.

Ten išsimuiloji, išsišampūnuoji ir pasimaudai švaraus vandens baseine.

Kai didysis purvas nupautas, ta pati moteris nuveda tave į pačią pirtį, paguldo ant "palotkų", leidžia garus ir tave vanoja tikrai lietuviška beržine vanta. Ten pavaro karšto garo, vėliau įleidžia kiek vėsesnio oro ir leidžia atsikvėpti, o jeigu širdis stipri, tai dar porą kartų karštais garais pašutina.

Iš pirties išieini beveik be jėgų. Nieko nenori. Rūpi tikrai pailsėti ir atsikvėpti. Tada tave nuveda į kitą kambarį, paguldo ant pilvo ir dar kartą viską numuiloja ir nuplauna. Apverčia ant kitos pusės ir iš ten nuplauna atšutintas sutras. O vėliau išlepa aliejumi, išmasažuoja, paguldo ant sofos ir liepia pailsėti. Tada žmogus jau yra tiek išvargęs, kad už penkių minučių ir akis užmerkia ir miega. Aš ten išmiegojau tris valandas.

Kai prabudau, apsirėngiau ir iš pirties išėjau, tai pasijutau 30 metų jaunesnis. Ne tik prakaitą saunoje palikau, bet kasdien vis labiau slegiančius metus.

Patariu kiekvienam, važiuojančiam į Suomiją, būtinai nusibaudyti saunoje. Ten gali maudytis vyrai ir moterys. Vyrus Suomijoje išmaudo moterys, bet ar moteris ten maudo vyrai — negalėčiau pasakyti. Tiek težienu, kad saunoje gali išsimaudyti ir moterys.

Vladas Rasčiauskas (Bus daugiau)

Dainų ir tautinių šokių programa

1964-5 m. Pasaulinės Parodos New Yorke, lietuvių Dainų ir Tautinių Šokių šventės repertuaras

New Yorke-New Jersey lietuvių chorvedžių susirinkimo sudaryta Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų šventės repertuaru komisija iš prof. K. V. Banaičio, Vl. Baltrušaičio, M. Cibo, J. Čičausko, Alg. Kačanausko, M. Liuberskio, V. Mamaičio, K. Vasiliausko, A. Vismino ir prof. J. Žilėvičiaus, savo 1963 m. rugsėjo mėn. 3 d. posėdyje, pirmininkaujant Alg. Kačanauskui ir sekretoriaujant V. Mamaičiui, nustatė ir priėmė šį Dainų šventės repertuarą:

- 1) Jungtinių Amerikos Valstybių himnas, J. S. Smith.
- 2) Lietuvos himnas, Dr. V. Kudirkas.
- 3) Himnas už tėvynę, A. Kačanauskas.
- 4) Pasakyk, mergelė, J. Žilėvičius.
- 5) Ko liudi, putinėli, J. Naujalis.
- 6) Šiltas, gražus rudėnėlis, J. Gruodis.
- 7) Po aukštus kalnus, K. V. Banaitis.
- 8) Verkia mergelė, J. Štarka.
- 9) Dainininkų maršas, J. Gaidelis.
- 10) Plovėjas, J. Kačinskas.
- 11) Kur giria žaliuoja, J. Gudavičius.
- 12) Už jūrelių, už marelių, J. Bendorius.
- 13) Mano tėviškė, J. Stankūnas.
- 14) Lietuvišias esame mes gimę, St. Simkus.
- 15) Aštuonytis (taut. šokis moterų chorui), J. Švedas.
- 16) Subatėlė (taut. šokis), J. Švedas.

Tautinių šokių vadovės nustatytas ir priimtas šis tautinių šokių repertuaras: 1) Sustas, 2) Audėjėlė, 3) Subatėlė, 4) Oželis, 5) Sadutė, 6) Rugučiai, 7) Aštuonytis ir 8) Maltūnas.

Dainų šventės repertuaras jau baigiamas spausdinti ir netrukus bus išsiuntinetas užsiregistravusiems chorams. Tad prašoma visus užsiregistravusius chorų, nedelsiant pranešti Dai-

nų šventės Komitetui kiek egzempliorių reikės prisiųsti dainų repertuarą.

1,000 dainininkų Dainų šventėje

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų šventėje dalyvauti jau užsiregistravo 1,000 dainininkų. Be anksčiau užsiregistravusių, Dainų šventės Komitete yra gauti dar šių chorų pareiškimai dalyvauti Dainų šventėje: 1) Hamiltono (Kanada), Aušros Vartų parapijos choras, ved. V. Verikaitis, 2) Clevelando Šv. Jurgio parapijos choras, ved. Pr. Ambrazas, 3) Čiurlionis ansamblis, ved. A. Mikulskis ir Bostono lietuvių mišrus choras, ved. J. Gaidelis.

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų šventės Komitetas

Pivorinai atvažiuoja į Ameriką

Vladas Rasčiauskas vadovaujama įstaiga sutvarkė visus kelionės reikalus, kad į šį kraštą galėtų atvykti Pivorinų šeima.

Spalio 18 dieną atvažiuoja Stanislavas Pivorinienė, josios vyras Leonas Pivorinaitis ir jų duklė Eleonora Pivorinaitė. Pivorinai važiuoja pas Juliją Milių, gyvenantį Twin Lakes, Wis. Pivorinienė ir Miliene yra tikros seserys.

Paskutiniu metu Pivorinai gyvena Lenkijoje, Gdanskio srityje. Kelionės reikalų sutvarkymas kiek užtruko, bet Pivorinai spalio 28 d. jau bus O'Hare aerodrome. Atskris Flight 47.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALS- TYBININKAI, MOKSLININKAI. JHE ZINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sanitarinis distriktas

Maždaug prieš metus laiko buvo pakviestas Vinton W. Bacon užimti sanitarinio distrikto viršininko postą. Pakviestas jis buvo po to, kai išėjo aikštėn vienas po kito skandalų, kurie parodė, kaip blogai yra tvarkomi sanitarinio distrikto reikalai.

Bacon, kuris buvo žinomas kaip labai gabus ir sąžiningas administratorius, užėmęs viršininko postą, tuoj ėmė kovoti su įsigalėjusiomis negerovėmis, nesižvelgdamas į tai, ar politikieriams tai patinka, ar ne. Vis labiau ir labiau spausdamas varžtus ryšium su netinkamų tarnautojų pašalinimu, jis sukėlė prieš save politikierius, kurie sanitarinį distriktą kontroliuoja. Skelbiama, jog daromos labai rimtos pastangos nuo Bacono atsikratyti, nes jis esąs "nesukalbamas".

Kad tas "atsikratymas" neįvyktų, tai įvairios civilinės organizacijos subruzd ir stengiasi paveikti sanitarinio distrikto patikėtinius, kurių bent penki esą nusistatę balsuoti už Bacono pašalinimą.

Visi laikraščiai veda kampaniją, kad Bacon pasilikty savo pareigose, nes jis iš tiesų esąs pasiryžęs apvalyti sanitarinį distriktą, kuris per daugelį metų pasižymėjo visokių politikierių patronizavimu, pinigų eikvojimu ir kai kuriais atvejais tiesiog korupcija.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAL RAŠO TEISYBE

JUSTAS ir JADVYGA VEIKUTIS
nusipirko nuosavybę su taverna ir sale, kuri gražiai atremontuota ir tinka įvairiems parengimams, išnuomojama su visais patogumais — nebrangiai.
Spalio 18, 19, 20 bus didysis atidarymas
Visus draugus ir pažįstamus kviečiame atsilankyti ir linksmai praleisti laiką.
Sokiams gros Ramono orkestras.
Bus įvairių gerimų ir skanių užkandžių.
4633 So. Rockwell St. — Tel. 847-8181
BLUE STAR CLUB

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Departmente of Justice ir paskelbta U. S. Departmente of Commerce
COSMOS PARCEL EXPRESS CORP. 3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737
Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius patikrinkite mūsų kainas.
Siai įmonei vadovauja ir greitai patarnavimus atlieka, turį daugelio metų siuntinių siuntimo srityje patyrimą.
EDVARDAS ZUKAUSKAS ir VYTAUTAS ZUKAUSKAS. Kalėdiniai maisto siuntiniai iš U. S. A. ir Danijos dabar siunčiami papigintomis kainomis.

Byla dėl inicialų

Illinois technologijos institutas savo pavadinimui paprastai vartoja inicialus ITT. Tačiau tokiais pat inicialais yra žinoma ir International Telephone and Telegraph korporacija.

Kadangi dėl vienodų inicialų vartojamo kyla painiava ir nėra įmanoma susigaudyti, kada tie inicialai skiriami institutui, o kada korporacijai, tai ir buvo iškelta byla.

Minėta korporacija reikalauja, kad Illinois technologijos institutas, plačiai žinoma inžinerijos mokykla Čikagoje, liautųsi vartojusi inicialus. Institutas nesutinka tai padaryti, teigdamas, jog įstatymiškai tie inicialai jam priklauso, nes jis pirmiau juos pradėjo varuoti, negu minėta korporacija.

Federalinis teismas turės padaryti sprendimą, kam iš tiesų tie inicialai priklauso.

GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI ATLIKSI DIDELĮ IR GARBINGĄ DARBĄ, KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

COAL
Sindlar HEATING OIL
Vander Wagen Bros.
3605 West 63rd St.
Portsmouth 7-8020

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lallo Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šiol išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

INVEST IN UNIVEST
CURRENT Dividend Rate **4 1/2%** per annum Effective April 1, 1960
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HYmarket 1-3070
All accounts insured up to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Rašo ALEKSAS AMBROSE

ATSIMINIMAI IŠ RUSIJOS LAIKŲ

Mokinio pergyventi vargai

Leonas Apolis

Pereitą savaitę apsilankiau pas p. p. Leoną ir Liudviką Apolius, norėdamas gauti papildomų žinių apie Žemaitijos Kultūros, Dr-jos, kuri gyvavo 1922-1924 m. Tos žinios buvo reikalingos mano knygai "Chicago Lietuvių Istorija".

Leonas yra buvęs Žemaitijos Kultūros Draugijos sekretorius. Kiek man žinoma, jis bėra vienintelis gyvas asmuo iš tos draugijos steigėjų. Ir taip mums besišnekučiuojant aš paprašiau, kad gal p. Apolis papasakotų ką nors iš savo asmeniško gyvenimo. Leonas mielai sutiko patenkinti mano smalsumą.

Jis yra sūnus Leopoldo ir Jievos Opulskių. Gimė 1896 m. vasario 6 d., Daubarų kaime, Tirkšlių parapijos ir valsčiaus, Mažeikių apskr. Buvo pakrikštytas Leopoldo vardu, bet išsiidamas pilietybės dokumentus pakeitė

savo vardą ir pavardę į Leon Leopold Apolis. Jo tėvas bajoras, irgi Leopoldas, valdė pavelėdą iš savo tėvų 30 dešimtnių ūkį. Žinoma, turėjo atlyginti kitiems savo 5 broliams ir vienai seseriai. Jo tėvas buvo siuvėjas. Būdamas menkos sveikatos, jis ėjo per kaimus siūdamas, o ūkiui apdirbti samdydavosi savo brolių Juozapą. Vertėsi vidutiniškai. Iš atliekamo ūdarbio buvo įsigijęs namus Mažeikiuose ir juos renduodavo daugiausia rusams, dirbantiems prie geležinkelio stoties. 1901 m. sausio 23 d. mirė jo tėvas nuo plaučių uždegimo, dar jaunas būdamas. Paliko žmoną su 3 mažučiais vaikučiais ir vienu dar negimusiu. Pats vyriausias sūnus Leonas (Leopoldas) buvo vos 5 metų amžiaus. Jo žmona buvo irgi bajoraitė iš Merininkų kaimo, Tirkšlių valsčiaus, pavardė Vitkevičaitė, gimusi birželio 16 d. 1873 metais. (Ji turėdama 76 metus amžiaus buvo išvežta Sibiran su kitais šeimos nariais. 1949 m. kovo mėnesį ir ten mirė po 8 mėnesių). Jo motinai Jievai buvo neįmanoma valdyti ūkį vienai ir prižiūrėti savo vaikus priderančiai, tad ji ištekėjo antrą kartą. Šį sykį už mirusiojo vyro brolio — Juozapo Opulskio, tuo laiku tarnavusio pas ją už berną.

Šeima pasidaugino dar 3 vaikus (dviem dukrom ir 1 sūnum). Gyvenimas ėjo į normalias vėžes, ir visa šeima gerai gyveno, išskyrus vyriausią sūnų Leoną. Jis iš prigimties buvo labai silpnos sveikatos ir dar kūdikis būdamas persirgo įvairiomis ligomis, kaip va: raudplėmis, blusinėmis, mažakraujyste, geltonlige ir plaučių uždegimu net 3 sykius. Paskutinį kartą plaučių uždegimas jį taip smarkiai buvo suėmęs, kad moterėlės — lankytojos šnibždėjo tarp savęs — "jis nebesulauks rytojaus išauštant", ir panašiai.

Nežiūrint visų tų kūno silpnybių, Leonas baigė Zemaies pradinę mokyklą 1911 metais, turėdamas 15 metų amžiaus. Patėvis prikabino motiną, kad vyriausias sūnus jiems dabar reikalingas ūkio darbams. Bet iš to nieko neišėjo. Jo sveikata pradėjo sparčiai silpnėti. Įvairūs gydytojai ir vaistai mažai ką tegelbėjo. Vienas gydytojas (Dr. Panceržinskis) su piktumu ir pajuoka pasakė jo motinai: "Jeigu jis nenori mano patarimo tapti šiaučiu ar kriaučiu klausyti, idėk savo sūnų į šėpą ir žiūrėk jį per stiklą; jis daugiau 3 ar 6 mėnesių vistiek negyvens". Mat, gydytojai buvo pripažinę širdies ligą ir abelną kūno nusilpimą ir liga ėjo vis prasityn. Padėtis pasidarė beviltiška. Visiems buvo aišku, kad Leonas netinka sunkiems ūkio darbams. Šeimos buvo nutarta paieškoti jam lengvesnio darbo, ypač raštisko, nes jis rodė gabumo prie mokslo. Latvis "advokatas" Jansonas Mažeikiuose, kuris užsiėminėjo visokiais rašto darbais, pasiėmė Leoną už pagelbininką.

Romoje įvyko 20,000 statybos darbininkų streikas, kuris varto riaušėmis ir padarė daug nuostolių. Statybininkai sustabdo šešioms dienoms darbą, protestuodami prieš aukštus mokesčius.

Bet Jansono sesers sūnus, kuris lankė universitetą ir buvo parvykęs pas savo motiną vakacijų, iškirto savo dėdei šposą. Jis prikabino Leoną stoti į ką tik atsidariusią Mažeikių Prekybos Mokyklą, nes sako čia tau ne vieta, nieko neatsieksi, ateities nėra, o esi gabus ir apskrus vaikas. Po didelio maldavimo Leonui pasisekė perkaltėti savo motiną ir patėvį, kad vėl leistų mokyklon. Nors pagal savo mokslą Leonas tegalėjo būti priimtas į pirmąją klasę, kaip baigęs tik pradinę mokyklą, bet mokyklos inspektorius atsisakė tai padaryti, nes pagal amžių (16 metų) jis turėjo būti 4 ar 5 klasėje. Po kai kurių derybų (mat, mokyklai trūko mokinii) jis buvo priimtas į 3-čią klasę su ta sąlyga, kad pasivytų kitus mokinius iš dėstyto dalykų 1 ir 2 klasėse ir išlaikytų visus reikalaujamus egzaminus iki mokslo metų pabaigos, nes kitaip — kad ne tik nepertels į 4-tą klasę, bet visai pašalins iš mokyklos. Leonui mokslas sekėsi, ir jis išlaikė visus reikalaujamus egzaminus. Buvo perkeltas į 4-tą klasę. Čia vėl prabilo kitas patarėjas. Mokyklos kapelionas kun. Turauskis (jis irgi buvo Mažeikių parapijos klebonas) pradėjo raginti Leoną aplieisti Mažeikių Prekybos Mokyklą ir vykti į Saulės Kursus Kaune, nes, girdi, ten galėsiąs pasirinkti tinkamą mokslo šaką, kaip va: liaudies mokyklos mokytojo profesiją arba prisirengti stojimui į kunigų seminariją. Taip mokslo metams baigiantis kun. Turauskis pasikvietė Leoną pas save klebonininką ir sako: "Tu esi rimtas, doras ir gabus mokinys. Iš tavęs būtų puikus liaudies mokyklų mokytojas o dar geresnis kunigėlis. Lietuvai reikia daugiau visuomenės veikėjų, negu komersantų. Aš žinau, kad tu neturi užtektinai mokslo kreditų dėl įstojimo į Saulės Kursus, bet aš sutvarkysiu dalykus, taip kad tave priims ten".

Kapelionas padėjo susirasti privatišką mokytoją, pas kurį Leonas paskiau ir mokėsi per vasarą, kad prisirengus įstojamiesiems egzaminams rudenį. Kadangi Mažeikiuose Leonas turėjo tik nurenduotą kambariuką ir pačiam reikėjo rūpintis jo apšildymu ir valgio pasigaminimu, tai kapeliono patarimas vykti Kaunan buvo labai patrauklus. Visa bėda, iš kur gauti lėšų, nes patėvis ir motina kreivai žiūrėjo į sergantį sūnų, kurio dienos, taip sakant, jau buvo suskaitytos. Jie taipgi žinojo, kad mokslas ir pragyvenimas Kaune daug kainos. Po didelių pastangų pagaliau pasisekė Leonui įtikinti savo motiną ir patėvį, kad jo sveikata jau pagerėjusi ir norjrs eiti į kunigus, o prisirengimui į kunigų seminariją reikią važiuoti Kaunan ir stoti į Saulės Kursus. Rudenio jį, nuvykęs Kaunan, sėkmingai išlaikė įstojamuosius egzaminus į Saulės Kursus. Didelis kreditas priklausio kun. Turauskiui už gerą, nuoširdžią rekomendaciją. Pirmuosius mokslo metus Leonas baigė labai gerai. Buvo per-

keltas į antrą kursą, kaip pasiryžmėjęs mokinys "s olicijem". Tai buvo pavasarį 1914 metais, kada prasidėjo pasaulinis karas. Mokyklos jau nepradėjo mokslo metų ateinantį rudenį: turėjo keltis kitur — į saugesnę vietą. Leonas Saulės Kursai susirado patalpas mokyklai ir bendrabučiui Vilniaus mieste. Mokslas ir čia gerai sekėsi Leonui. Nors karas ėjo visu tempu, bet buvo manoma, kad rusai atmuš vokiečius ir iš Lietuvos juos išvys. Bet įvyko atvirkščiai. Vokiečiai stūmė rusus tolyn, vis daugiau užimdami Lietuvos žemės. Sausio mėnesį 1915 metais vokiečiai pradėjo artintis prie Leono tėviškės. Susirašinėjimas laiškais sunkėjo. Jis buvo raginamas naminių grįžti namo, nes jie nebegalėsią prisijusti lėšų mokslui. Šelpimas mokinių dar nebuvo sutvarkytas. Rusų valdžia nedavė jokios pašalpos tiems asmenims, kurių tėviškės nebuvo dar faktiškai vokiečių okupuotos, nors susisiekimas ir buvo nutrauktas. Leonas būdamas menkos sveikatos ir labai išvargęs mokykloje, ir paskutiniams ištekliams baigiantis nieko geresnio nebesugalvojo, kaip pailikti Saulės Kursus ir persikirti su savo mylimais mokslo draugais. Kai kurių vardus dar ir šiandien prisimenu. Ten kartu mokėsi: Barbora Keršulytė, Ona Šiaučūnaitė, Pranas Baronas, Bartinkaitis, Čepinskis, Juozas Narjauskas, Jonas Šiliūnas, Juozas Prūsaitis.

Vokiečių nelaisvėje Kovo mėnesio pabaigoje Leonas grįžo namo. Bet čia jo vargai nesibaigė. Sekantį mėnesį vokiečiai užėmė Tirkšlių miestelį ir jo apylinkes. Vokiečiai ieškojo rusų ir tuo pačiu metu plėšė — grobė viską iš ūkininkų. Kad kiek nors apsigynus nuo bado šmėklos, ūkininkai užkasdavo žemėje grūdus, mėsą, geresnius drabužius ir kitus vertingesnius daiktus, bet buvo sunku juos paslėpti nuo vokiečių. Lietuviai taipgi rengėsi slėptuves, kad pasislėpus laike mūšii. Leonas išsislapstė nuo vokiečių daržinėje kokią savaitę laiko ir nesulaukdamas jų atėjimo, parėjo į gyvenamą namą. Po kelių dienų būrys vokiečių raitelių užsuko pas Opulskius.

Ant rytojaus vienas vakarykščių vokiečių raitelių vėl pasirodė Opulskių kieme. Išėjus patėviui laukan vokiečiai rodė pirštų į trobą ir mojo ranka, duodamas ženklą, kad jis nori matyti Leoną. Jam pasirodžius, vokiečiai vėl pamojo ranka ir įsakė sekti paskui jį pėsčiam, neduodamas Leonui progos nė sėrmėgos pasiimti. Jojant tolyn per

kaimą, vokiečiai sako Leonui, kad jis eity į kiekvieną trobą ir reikalautų mėsos, sūrį, duonos ir kitų valgomų daiktų. Atneštus surinktus daiktus vokiečiai dėjo į maišą, kurį turėjo prisirišęs prie balno. Ir taip judu keliauvo keletą valandų kalėdodami

valgius iš ūkininkų. Prijojus prie vieno ūkininko ten pradė plaukiojo kelios žąsys ir būrys ančių. Vokiečiai ir sako: "Pasakyk jiems, jeigu jie nieko neduos man, aš iššaudysiu visus jų paukščius". (Bus daugiau)

PATIKRINKITE AR NUOSAVYBĖ UŽ KURIĄ MOKATE YRA JŪSŲ

Ar šis patarimas atrodo reikalingas? Taip, nes vėliau, kai baigsite mokėti, gali paaiškėti, kad toji nuosavybė vis tiek Jums nepriklausys. Kaip tai gali atsitikti? Pavyzdžiui, vyras, kuris Jums pardavė nuosavybę, nepasakė, kad jis yra vedęs, taigi tu atveju, jei žmona nepasirašė pardavimo akto, tai nesvarbu kiek Jūs būsite sumokėjęs jos vyrui, dalis nuosavybės vistiek priklausys jai. Čia yra tik vienas pavyzdys, o tokių paslėptų neregovių gali būti ir daugiau. Jos Jums vėliau sudarys kliūčių tapti pilnu savininku. Todėl, prieš perkdami nuosavybę patikrinkite jos dokumentus Title & Trust Co. Tai bus Jums geriausia garantija, kad nuosavybė, už kurią Jūs mokate, priklauso tikrai Jums.

Chicago Title and Trust Company

111 West Washington Street, Chicago 2, Illinois
Offices in: Wheaton • Geneva • Peoria • Joliet
Waukegan • Edwardsville • Belleville
Sycamore.
Regional Offices, Agents and Representatives serving every Illinois county.

TAUPLYK STIPRIAUSIOJE BENDROVĖJE, kur tavo pinigai gauna dividendą kas 90 dienų

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILLINOIS Vlrainia 7-1141

• Turtas \$85,000,000 • Ats. Fondas virš \$8,500,000 •

54 metų bėgyje Bendrovė visuomet išmokėjo taupmenas pagal pareikalavimą.

- PASKOLOS NAMŲ REMONTAMS duodamos be jokių priedinių paskolos sudarymo išlaidų.
- NAMŲ PASKOLOS duodamos lengvomis sąlygomis iš žemiausių nuosimčių.

JUSTIN MACKIEWICH, Valdybos Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH Jr., Prezidentas

Chartered and supervised by U. S. Government

DARBO VALANDOS:
Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antrad. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtad. 9 iki 8 val. vak.
Penktad. 9 iki 4 val. vak.
Šeštad. 9 iki 12 val.

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dober mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rašykite dėl informacijų, kaip taksai gali būti atidėti net aštuoneriems metams, kai Jūs gamtate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5 1/2% gaus pagal 8 metų planą. Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. CL 4-4470

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1952 metų vasario 1 dienos Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visa diena
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovė naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas. Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%

Dividend on Investment Accounts

DR. ANNA BALIONAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠIŲ IR GERKLĖS LIGOS... 2858 W. 63rd STREET

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA... 425 N. LIBERTY ST.

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS... 2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. V. KAUPAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 736 WEST 35th STREET

DR. A. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS... 2300 W. 51st STREET

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4010 WEST MADISON STREET

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai... 4644 So. ASHLAND

Greitokalbiai

Blūdus prūde plūduriuoja, tame blūde putra, ant tos putros puta.

Ėjo vilkas pro kapus, pro kapines.

Blūds blūde, pluta blūde plūduriuoja.

Kad katės lotų, šunų nebe-reikty.

"NAUJAIENOS" KLEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR F. ČIULIS

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 756 WEST 35 STREET

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS... 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS... 756 WEST 35th STREET

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YARDS 7-7381... 10 ryto iki 8 val. (trečiadi.)

GRADINSKAS

1000 VALANDU... 2512 W. 47 St. Frontier 6-1998

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai — pilna apdrauda ZEMA KAINA... 2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų... 3415 So. Lithuanica Avenue

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS... 1490 kil. AM.

LIETUVIŲ KALBA

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto... 7159 SO. MAPLEWOOD AVE.

CICERO

Prasidėjo visokiausi parengimai. Jų jau keli įvyko, pvz. Bendruomenės, Skautų ir Karievių. Pasekmės neblogos.

Kas bus toliau?

Ši sekmadienį, spalio 13, Draugystė Sv. Dievo Motinos Sopulingos rengia vakarienę parapijos svetainėje.

Raudonos Rožės Pašalpos Klubas

Raudonos Rožės Pašalpos Klubas rengia metinę sveigą, vadinamą "smokeriu". Tai bus vien tik vyrams parengimas ir įvyks lapkričio 3 d. Liberty salėje.

Senieji vietos gyventojai

Karolina Kirdulis ir Martha Neffas (1500 S. 48-III Ct.) tvarkingai užlaiko savo didelį mūro namą.

Brighton Parko Moterų Klubas

Brighton Parko Moterų Klubas eilinis susirinkimas įvyko spalio 3 d. Dirktio salėje.

Pasidavė į prieglaudą

Antanas Misevičius per ilgus metus buvo bučeris. Bet štai suseno, sunegalėjo, nebėra to spartumo kaip jaunystėje.

Didelis gaisras

Gaisras sunaikino didelę Liberty vaistingą, kuri buvo prie Brighton Parko Moterų Klubas.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

Zemaičių Kultūros klubo tūlinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 16 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd Street.

VERONIKA VALIUKĖNAS

Gyv. 3357 W. 64 Place... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lithuanica Avenue... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

Moteris tarp Italijos miestelio Langarone griuvėsių. Miestelį sunaikino potvynis, — iš Vaiont tvenkinio išsiliejęs vanduo.

13-tos ir 49 Ct. Apylinkės gyventojams, kurie per metų metus toje vaistinėje sumokėdavo elektros ir geso kompanijų bilas, susidarys nemažai keblumų.

Brighton Parko Moterų Klubas

Brighton Parko Moterų Klubas eilinis susirinkimas įvyko spalio 3 d. Dirktio salėje. Pirmą kartą Adela Burba atidarė susirinkimą ir pranešė, kad mirė narė Aleina Ramasauckienė.

Pasidavė į prieglaudą

Antanas Misevičius per ilgus metus buvo bučeris. Bet štai suseno, sunegalėjo, nebėra to spartumo kaip jaunystėje. O tuo tarpu gyvenimas eina vis greitesniu tempu, taip sakant, "zovada".

Didelis gaisras

Gaisras sunaikino didelę Liberty vaistingą, kuri buvo prie Brighton Parko Moterų Klubas. Toji pat padidinta komisija.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

Zemaičių Kultūros klubo tūlinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 16 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd Street. Pradžią 8:00 val. vak.

VERONIKA VALIUKĖNAS

Gyv. 3357 W. 64 Place... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lithuanica Avenue... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003... Mirė 1963 m. spalio 11 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.

GUZAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA GELĖS VISOMS PROGOMS... 2443 WEST 63rd STREET

LOVEIKIS

KVIETKININKAS... 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandų gražiausias gėles ir vainikas, antspūjų papuošimai ir sezoninės kapams gėles.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS... 2533 W. 71st STREET

MARQUETTE FUNERAL HOME

1410 So. 50th AVE., CICERO... TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS... 6945 SO. WESTERN AVE.

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET... 2314 WEST 23rd PLACE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTE DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET... 2314 WEST 23rd PLACE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI... 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Walbrook 5-9209

1 Vaiont tvenkinį netoli Langarone (Italijoje) nuo kalnų nuslinkusių žemė sukėlė potvynį, kuris apėmė miestelius ir kaimus. Zuovusių žmonių skaičius, kiek žinoma, jau siekia 4,000.

